

Byggingarsamþykkt

fyrir Bolungarvík.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir alla verslunarlóð Bolungarvíkur í Ísafjarðarsýslu. Þó getur stjórnarráðið veitt undanþágu frá ákvæðum hennar fyrir hús og önnur mannvirki á verslunarlóðinni, þegar byggingarnefnd og hreppsnefnd mæla með því.

2. gr.

Samþykktin tekur til allra nýrra bygginga, sem ekki eru fullgerðar, þegar hún öðlast gildi. Þó verður ekki krafist breytingar á því, sem þegar hefir gert verið.

Ennfremur nær samþykktin til höfuðbreytinga á eldri byggingum, svo og til minni breytinga, ef við verður komið án verulegs kostnaðarauka eða röskunar. Byggingarnefnd úrskurðar í hvert skifti, hverjar aðgerðir telja skuli höfuðbreytingar.

3. gr.

Yfirstjórn byggingarmála er í höndum hreppsnefndar.

Byggingarnefndin veitir öll byggingarleyfi og hefir umsjón þess að byggingarsamþykktinni sje fylgt.

Ef lóðareiganda eða húss þykir rjetti sínum hallað með úrskurði byggingarnefndar, getur hann skotið honum til stjórnarráðsins.

4. gr.

1. Í byggingarnefnd eiga sæti: Hreppsnefndaroddviti Hólshrepps, er sje formaður, og tveir bæjarbúar, er hreppsnefnd kýs, og ennfremur tveir menn, er atkvæðisbærir bæjarbúar kjósa. Meðal nefndarmanna sje jafnan eigi færri en tveir byggingarfróðir, ef kostur er.

2. Nefndin skal kosin til sex ára og fer kosning fram í janúarmánuði. Þó skal kosið í fyrsta sinn þegar er samþykkt þessi hefir hlotið staðfesu, og gildir sú kosning til ársloka eftir að kosning í hreppsnefnd hefir farið fram. Að öðru leyti gilda sömu reglur um kosningu þessa og um kosningu hreppsnefnda.

3. Nefndin velur sjer ritara úr sínum flokki og heldur sjerstaka gerðabók yfir athafnir sínar og ályktanir. Undirskrifa allir viðstaddir nefndarmenn hana í hver fundarlok.

4. Nú er ágreiningur meðal nefndarmanna og atkvæði jöfn, og ræður þá **52** atkvæði formanns úrslitum. Heimilt er hverjum nefndarmanni, sem ekki er sam- 30. mars þykkur ályktun meiri hluta, að láta bóka ágreiningsatkvæði sitt.

5. Gerðabókinni skal fylgja glögg skrá eða registur svo gert, að greiðlega megi finna allar ákvarðanir nefndarinnar um hverja einstaka eign, er til hennar tekur.

6. Ennfremur skal nefndin halda lóðabók, dagbók yfir öll brjef, er nefndini berast, og brjefabók.

7. Byggingarnefnd leitar aðstoðar sjerfræðinga í þeim málum, er hana varðar en brestur sjerþekking á.

5. gr.

Byggingarnefndin skal jafuskjótt og unt er láta gera byggingar- eða skipulagsuppdrátt, eftir ekki minni mælikvarða en 1 : 500 yfir alt kaupúnið, þar sem á sje mörkuð skipun húsa, gatna og auðra svæða nú og framvegis um ákveðið árabíl eða eftir mannfjöldgun og aukningu bygðarinnar. Skal eftir föngum ákveða, hvar vera skuli strjálbýlt og hvar megi vera samstæð bygging, hvar ætlaður er staður opinberum húsum, sem reist kunna að verða, íprótta- og skemtisvæðum o. s. frv.

Nái uppdrátturinn samþykki stjórnarráðsins hefir hann sama gildi og byggingarsamþyktin.

6. gr.

1. Breidd gatna skal aðallega sniðin eftir umferð þeirri, sem um þær má vænta. Götubreidd er stýðsta lína milli beggja götujaðra, sem myndar sama horn við þá báða.

2. Byggingarnefnd ákveður og setur niður götujaðra og húsalínur.

3. Aðalgötur sjeu ekki mjórri en 12,00 metra, en aðrar götur eftir því sem byggingarnefnd telur hæfilegt. Hvergi má þá mjórri vera en 10,00 metrar milli húsalína, enda þótt sjálf gatan eða vegurinn sje mjórri.

4. Þar sem gangstjett er gerð, skal hún að jafnaði ekki mjórri vera en $\frac{1}{5}$ hluti allrar götubreiddarinnar og aldrei mjórri en 1,00 metri.

5. Byggingarnefnd getur krafist þess, að á gatnamótum sje hús eða annað mannvirki, sem tekur meira en 1,00 metra yfir götu, hornsneitt. Sniðið sje ekki mjórri en 2,00 metrar og myndi jafnstórt horn við báðar hliðar, er að liggja. Horn má og gera bungumyndað, ef bungan tekur á miðju ekki meira en 0,40 metra fram úr fyrgreindum sniðfleti. Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá þessu ákvæði, þegar gerð mannvirkisins mælir með því eða nefndinni þykir önnur ástæða til.

6. Inngöngurið og birtugrófir mega hvergi taka meira en 0,50 metra fram fyrir húsalínu, og það því að eins, ef gangstjett er, að eftir sje af henni óteft að minsta kosti 1,00 metra breidd.

52

30. mars 7. Til þess að torg og götur nái tilætlaðri hreidd og skipulagi skal byggingarnefnd heimilt að taka lóðarspildur eignarnámi, og sömuleiðis að færa til hús eða önnur mannvirki, þegar höfuðaðgerð fer fram á þeim.

8. Endurgjald fyrir lóðarnám og færslu mannvirkja eftir 7. lið skulu tveir dómkvaddir menn meta eftir stærð og verðmæti allrar lóðarinnar eða mannvirkisins og rýrnun þeirra og kostnaði, er aðgerðir nefndarinnar kunna að hafa valdið. Endurgjaldið skal greitt úr byggingarsjóði kaupsins, en brökkvi hann eigi til, skal byggingarnefndin jafna því er á vantar niður á útsvarsskylda menn og fyrirtæki í kaupsinu, eftir efnun og ástæðum. Um framlagning niðurfjöfnunar þessarar fer sem um niðurfjöfnun aukaútsvara, og má kæra yfir henni á sama hátt, þannig að byggingarnefnd leggur fyrst úrskurð á kærana, en síðan sýslunefnd.

9. Lóðareigandi eða húss getur krafist yfirmats, ef honum þykir ástæða til, en ber sjálfur kostnað þann er þar af flýtur, nema endurgjaldið verði hækkað.

7. gr.

1. Byggingarnefnd getur krafist þess að komið sje upp og haldið við sæmi-
legri girðingu um lóðir og óbygð lönd þeim megin, sem að götu veit eða vegi
innan þess svæðis, sem samþykktin tekur yfir. Nefndin ákveður, hvar og hvernig
girðing skuli sett, eftir samkomulagi við landeiganda. Ekki má girðing ná út
yfir götujúðar, þó að lóðin nái lengra.

2. Gaddavír má hvergi nota fram með götu eða vegi, og þar sem gadda-
vír er nú á slíkum stöðum, skal nema hann burtu og setja aðra girðingu innan
árs frá þeim degi, er samþykkt þessi öðlast gildi. Ekki má setja steingarða úr
óhöggnu eða ósettu grjóti fram með alfaravegi.

8. gr.

1. Hver sá er breyta vill húsi, reisa nýtt hús eða gera önnur mannvirki
á lóð sinni, skal senda byggingarnefnd skriflega beiðni um það og sje beiðnin
tvírituð. Beiðninni skulu fylgja í tvennum eintökum:

a. Uppdrættir í ekki minni mælikvarða en 1 : 100 með árituðum stærðamálum,
svo greinilegir að glögglega megi af þeim sjá alla gerð, stærð og lögun
mannvirkis þess er um ræðir, og kanna að það sje að öllu svo sem vera
ber. Einkum skal á húsauppdráttum greina þykkt veggja og gildleik og fyrir-
komulag gólfviða, svo og til hvers hvert herbergi er ætlað á öllum hæðum
hússins.

b. Lóðaruppdrættir í ekki minni mælikvarða en 1 : 200 með árituðum stærða-
málum, er sýni lögun og stærð lóðarinnar, mannvirki þau er fyrir kunna að
vera á henni og það eða þau er gera skal, ennfremur afstöðu gagnvart göt-
um, er að liggja, og nágrönnum. Flatarmál lóðar og mannvirkja skulu rit-
uð á uppdráttinn. Byggingarnefnd getur leyft minni mælikvarða á lóðar-
uppdráttum en hjer var talinn, þegar um mjög stórar lóðir er að ræða.

c. Lýsing á mannvirki því, sem um ræðir, lóðinni og ásigkomulagi grundvallar 52
og, ef um nýtt hús er að ræða eða gagngerða breytingu á húsi, sem fyrir 30. mars
er, hvernig ætlast er til að hagað verði afrenslí frá húsi og lóð, og vegi að
að húsinu, ef það stendur ekki við götu.

d. Þá hluta húsa eða mannvirkja, sem að gerð eru frábrugðin almennri venju
eða verða að vera það sökum áreynslu eða annara orsaka, skal sýna á sjer-
uppráttum, ef byggingarnefnd krefst, og í ekki minni mælikvarða en 1 : 25;
skal fylgja glögg lýsing og styrkleikareikningur látinn í tje, ef óskað er.

Á upprátum sje jafnan skráð stærðarhlutfall þeirra við virkileika og
fylgi hverju hlutfalli mælikvarði með skiftingu eftir metramáli. Jafnframt má
nota álnamál en ekki eingöngu.

Þegar svo ber undir, að byggingarnefnd telur óþarft að krefjast svo ítar-
legra skjala, sem hjer hefir verið ráð fyrir gert, getur hún veitt ívilnanir um það.

2. Sá maður skal undirskrifa alla upprættina, sem ábyrgð ber á því,
að mannvirkid samkvæmt þeim verði að öllu löglegt, enda sje hann um það bær
að dómi byggingarnefndar. Ber hann einnig ábyrgð á því, að smiðin verði upp-
dráttunum samkvæm og að öllu svo sem vera ber, nema að svo sje að sú ábyrgð
hvili á öðrum manni, og skal það þá tekið fram og nafns þess manns getið í beiðninni.

3. Eftir að byggingarnefnd hefir kynt sjer umsóknina og íhugað, leggur
hún annað eintak umsóknarskjalanna til geymslu í skjalasafni sínu, en endur-
sendir beiðanda hitt eintakið með árituðum úrskurði sínum, að jafnaði innan hálf-
mánaðar frá því er hún tók á móti beiðninni. Sje beiðninni neitað eða breyt-
ingar gerðar að samþyktarskilyrði, skal greina ástæður þess.

Ekkert byggingarleyfi má veita, nema með því að eins að umsjón verksins
og ábyrgð sje í höndum manns, sem byggingarnefndin telur til þess færar fyrir
kunnáttu sakir og áreiðanleika.

4. Ekki má byrja á nýrri byggingu eða gera breytingu á eldri bygg-
ingu nje heldur í neinu vikja frá samþyktum uppráttum, fyr en fengið er til
þess leyfi byggingarnefndar.

5. Hið endursenda eintak af uppráttum og lýsingu byggingar skal
jafnan vera við höndina nothæft á vinnustaðnum, meðan á smiðinni stendur, og
byggingarnefnd og einstökum mönnum hennar jafnan heimill aðgangur að því
og byggingunni, meðan hún er í smiðum.

6. Byggingarnefnd skal krefjast þess, að byggingarefni verkpallar, út-
búnaður allur og tæki við húsasmíð og mannvirkja sje traust og í góðu lagi, svo
ekki valdi slysum eða tjóni, og skal nefndinni heimilt að gera um þetta þær
ráðstafanir er duga mega, á kostnað eiganda, ef ekki læst trygt með öðru móti,
eða stöðva verkið að öðrum kosti.

7. Húseigandi skal tilkynna byggingarnefnd með tveggja daga fyrirvara:

- a. hvenær byrjað er á undirstöðum eða breytingum á þeim,
- b. hvenær rakvarnarlag er lagt í vegg,
- c. hvenær þak er reist á steinhúsi eða grind timburhúss og
- d. hvenær gólf eru lögð á bita, þar sem milligólf verður.

52 8. Byggingarleyfi fellur úr gildi, ef ekki er farið að nota það áður en 30. mars tvö ár eru liðin.

9. gr.

Ekki má taka neitt hús til afnota, fyr en fengið er vottorð byggingarnefndar um að það fullnægi kröfum byggingarsamþyktarinnar.

10. gr.

1. Hverju íbúðarhúsi skal fylgja óbygð lóð innan húsalínu, er ekki sje minni en hússtæðið. Skerðist lóð að mun við götubreikkun, má byggingarnefnd veita nokkra ívilnun um þetta. Þó má hússtæðið aldrei nema meiru en $\frac{2}{3}$ hlutum lóðarinnar. Ekki má gjöra þak yfir óbygða lóð, sem fylgja skal íbúðarhúsi.

2. Gluggi eða gluggar íbúðarherbergis, eldhúss eða vinnustofu sje ekki nær öðru húsi andspænis en meðalvegg hæð þess hús er fyrir ofan gólf herbergisins. Þar að auki getur byggingarnefnd leyft aðra glugga á sama herberginu.

3. Ekki má hækka gömul hús, ef hækkunin mundi hafa í för með sjer, að auð bil útundan gluggum yrði að tiltölu minni en í 2. lið er krafist.

4. Greiður gangur skal vera fyrir slökkvitól að þeim hluta lóðar hvers húss, er ekki liggur að götu, og ákveður byggingarnefnd í hvert skifti, hvernig innangi á lóðina skuli hagað.

11. gr.

Á öll hús, sem framvegis eru reist í kaптúninu, skal setja þakrennur með veggrennum svo löngum, að op þeirra sje í mesta lagi 16 sentimetra fyrir ofan gangstjett eða götu. Þar sem gangstjett er, getur byggingarnefnd heimtað að gjörð sje steinrenna yfir þvera stjettina frá hverri veggrennu út í göturennu.

Ef nauðsynlegt er vegna umferðar eða viðhalds á götu, getur byggingarnefnd heimtað að þakrennur með veggrennum sjeu settar á eldri hús.

12. gr.

1. Vegg hæð húss skal mæla frá götu uppi skurðarlínu þak- og veggflatar að utanverðu. Ef húsið stendur ekki við götu, skal miða hæðina við beina línu milli jaðra þeirra gatna, sem næstar liggja húsinu á báðar hendur, eða við jarðarflöt umhverfis húsið, sem ekki er lægri en þessi lína. Þar sem þessi ákvæði ná ekki til eða eiga ekki við, kveður byggingarnefnd á um það, hversu mæla skuli. Undirstöðuhæð húsa skal miða á sama hátt og nú var sagt (sbr. 14. gr.).

2. Hæð húsa er fyrst og fremst háð þeim takmörkunum, sem byggingarnefnd setur í hvert skifti eftir slökkvitólum þeim og björgunartækjum, sem fyrir

hendi eru, og eldshættu þeirri, er hún telur byggingarlagi hússins, efni þess og notkun samfara.

52
30. mars

Vegg hæð húss má ekki meiri vera en breidd götunnar milli húsalína. Þetta ákvæði nær þó ekki til húsa sem standa við torg eða andspænis opnu svæði. Ef gatan hallast fram með húsi, skal tekin meðalhæð. Hæð húss á gatnamótum má, ef göturnar eru misbreiðar, miða við breiðari götuna bæði á þeirri hlið, er að henni veit, og einnig þeirri, er veit að mjórri götunni, en þó ekki lengra frá horni (skurðarpunkti húsalínanna) en breidd mjórri götunnar nemur á gatnamótunum.

Ef hús er reist inni á lóð, má miða húshæðina við götubreiddina að viðlögðu hinu auka svæði framan við húsið, en þá telst það svæði ekki til þeirrar óbygðrar lóðar, er fylgja ber húsinu (sbr. 10. gr. 1.).

3. Þar sem götubreidd eða annað er ekki til fyrirstöðu, má hæð húsa vera sem hjer segir:

- a. Hús úr steini eða steinsteypu, sem innan eru klædd steinlímshúð eða öðru jafneldtryggu efni, samfelt á veggjum og lofti í hverju herbergi, mega vera að vegg hæð alt að 10,00 metrum. Í þeim má vera íbúð á tveim hæðum og auk þess annað hvort í þakhæð eða í kjallara, ef ekki mæla aðrar ástæður á móti. Gólf í þakhæð má ekki liggja fyrir ofan skurðarlínu þak- og veggflatar nje meira en 1,25 metrum fyrir neðan hana. Ef hvorki er íbúð í þakhæð nje kjallara, má leyfa þrjár hæðir og alt að 11,00 metra vegg hæð.
- b. Timburhús — og steinhús þau, sem innan eru jafn eldfim timburhúsum — mega ekki vera vegg hærri frá götu en alt að 9,00 metrum, og íbúð í þeim ekki á fleiri gólfum en tveimur.
- c. Leyfa má brjóstþil innan á veggjum allra húsa, sömuleiðis veggfóður, sje það ekki á huldu. Þó má hvergi nota veggfóður í stigahúsum og ekki má heldur hafa brjóstþil í stigahúsum þeirra húsa, sem íbúð hafa á þrem gólfum.

4. Rishalli á þökum þeirra húsa, sem bygð eru eins há að veggjum og frekast er leyfilegt eftir 2. og 3. lið þessarar greinar, má ekki meiri vera en nemi 45° horni við lárjettan flöt. Sje þak brattara, skal húsið vera þeim mun vegg lægra, nema byggingarnefnd veiti sjerstakt leyfi til, enda sjeu þá ákvaðin í 2. lið ekki til fyrirstöðu.

5. Byggingarnefnd getur veitt sjerstakt leyfi til að byggja hærri turna, kvisti, gaffa og þessháttar til skrauts, en þó má samanlögð breidd slíkra útbygginga ekki nema meiru en hálfri lengd þeirrar húshliðar, sem þær eru yfir, nje heldur má vera skemmra milli tveggja slíkra útbygginga en nemi helmingi af samanlagðri breidd þeirra.

13. gr.

Við hús, sem reist er nær lóðarmörkum en 3,15 metra, skal gjöra eldvarnarvegg út að nágrannalóð. Sje hús á nágrannalóðinni nær lóðarmörkum en 3,15 metra og án eldvarnarveggjar skal gjöra eldvarnarvegg við hið nýja hús,

52 ef það er sett nær nágrannahúsinu en 6,30 metrar, nema eigandi nágrannahússins hafi áður skuldbundið sig til að gjöra eldvarnarvegg þegar þess yrði krafist, og skal hann þá gjöra slíkan vegg.

Við hús, sem nú stendur nær lóðartakmörkum en 3,15 metra eða nær nágrannahúsi en 6,30 metra og er án eldvarnarveggjar, skal gjöra slíkan vegg þegar höfuðaðgjörð fer fram á því.

Eigi má skifta húseign, nema hver hluti hennar fullnægi kröfum þessarar samþyktar um sjerstakar húseignir.

Eldvarnarveggi skal gjöra úr grjóti og steinlími eða úr steypu. Þeir skulu ná 16 sentímetra upp fyrir þakið og hvergi þynnri vera en 18,5 sentímetrar, en að öðru leyti ákveður byggingarnefnd þykt þeirra í hvert skifti. Á þeim mega hvorki vera gluggar nje önnur op.

Eldvarnarveggur skal vera áfastur við húsið og má hann vera sameiginlegur fyrir tvö hús, ef hann er áfastur báðum húsunum og tekur 16 sentímetra upp fyrir þak hærra hússins.

14. gr.

1. Grafa skal undirstöður útveggja í öllum húsum og burðarveggja innan húss niður á fastan botn og ekki skemmra en 1,25 metra í jörð niður, þar sem föst klöpp er ekki ofar. Undirstöðu íbúðarhúsa og allra þeirra húsa, sem tvílofta eru eða hærri, skal hlaða úr grjóti og steinlíma (sementi eða kalki) eða steypa alla leið frá föstum botni undir steinhúsum, en þúkka má undirstöður timburhúsa, þó ekki ofar en svo að eftir sje í jörð að minsta kostl 0,65 metra af undirstöðunum. Byggingarnefnd getur leyft þúkk undir litlum og lágum steinhúsum eða þegar sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, en hins vegar trygging þess að óhult sje. Þó skulu undirstöður steinhúsa ekki ná skemra í jörð en 1,25 metra, nema föst klöpp sje ofar.

2. 10—20 sentímetrum fyrir ofan jarðarflöt eða fyrirhugaða hæð hans skal leggja í undirstöðu allra húsa rakvarnarlag í minsta lagi 2 sentímetra þykt úr sementi og sandi til helminga og þar á jarðbik, þakhellur í sementi eða annað vatnshelt efni.

Þar sem enginn er kjallari má rakvarnarlagið koma ofan á undirstöðurnar, en ávalt neðan gólfviða. Þar sem kjallari er gerður skal einnig leggja rakavarnalag 5—10 sentímetrum ofan kjallaragólfs, og skulu þá útveggir jarðbikaðir utan á milli laganna eða á annan hátt varðir jarðraka.

Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, þegar um skúra eða litil útihús er að ræða.

15. gr.

1. Veggir steinhúsa sje hlaðnir úr settu og höggnu grjóti og steinlími rent í raufarnar, eða gerðir úr steinsteypu. Steinsteypuveggir íbúðarhúsa ofan

kjallara og einnig í kjöllurum, sem ætlaðir eru til íbúðar, skulu gerðir úr steypu ekki veikari en 1:4:7 (þ. e. 1 hl. sements móti 4 hl. sands og 7 hl. mulnings eða malar eða hvorstveggja). Aðra veggi og undirstöðu má gera úr steypu 1:4:8. Með sjerstöku leyfi byggingarnefndar má drýga steypu í undirstöðu með hreinu, sterku grjóti, hrjúfu eða brotnu, þegar veggþykt undirstöðunnar er ekki undir 40 sentimetrum eða á henni hvílir ekki mikill þungi. Þó má enginn steinn á neinn veg stærri vera en nemi alt að helmingi veggþyktar, alstaðar sje smágerðari steypa á milli steinanna og utan að þeim, og steypan blönduð ekki veikari en svo, að móti 1 hl. sements komi 3 hl. sands, 6 hl. mulnings (eða malar) og 4 hl. grjóts.

Öll steypuefni sje sterk, ófúin og að öðru óskemd og úr þeim hreinsað öll lífræn efni. Sementið sje ávalt gott Portlands sement. Grjótulningur og steypumöl sje af marg breytti stærð og ekki stórgerðari en svo, að stærstu molar fari gegnum 5 sentímetra víðan hring.

2. Þykt veggja, sem gerðir eru úr ekki veikara efni en steinsteypu 1:4:8, skal vera sem hjer segir:

- a. Þykt hliðveggja þeirra, sem eru burðarveggir (bera þak- og loftþunga), skal í einlofta húsum eða í efri eða efstu hæð í hærri húsum miða við *breidd* hússins frá ytri brún veggjarins inn í miðjan næsta burðarvegg — er þessi breidd hjer kölluð B — og *vegg hæðin* frá gólfi og upp undir þak (á efri brún syllu), og er sú hæð hjer táknuð með H. Skal veggjarþyktin í minsta lagi vera

$$\frac{1}{25} B + \frac{1}{50} H.$$

Ef húsið er portbyggt, skal samt sem áður mæla vegg hæðina frá gólfi alla leið upp á syllu, en hins vegar þarf sá hluti veggjarins, sem er fyrir ofan loft (þ. e. portveggurinn), ekki þykkari að vera en 23 sentím, þó að veggurinn eigi annars að hafa meiri þykt, nema aðrar ástæður komi til greina.

Ef enginn er burðarveggurinn milli útveggja, en þungi þaks og lofts hvílir eingöngu á útveggjum, skal B vera öll breidd hússins utanmáls.

Ef húsið er marglofta, skal auka þykt hliðveggja í næstu hæð í minsta lagi um $\frac{1}{50}$ hæðarinnar, — mælt af gólfi á gólf — og þannig koll af kalli fyrir hverja hæð að kjallara meðtöldum.

Hjer og alstaðar annars staðar í samþykkt þessari er hæð í húsi talin af gólfi á gólf, ef ekki er annars getið sjerstaklega.

Þverveggir úr sama efni og hliðveggir og sambygðir þeim sjeu að jafnaði ekki strjálí en svo, að einn komi að minsta kosti á hverja 10,00 metra í lengd hliðveggjar.

- b. Gaflveggir, sem aðeins bera sinn eigin þunga, en á eru gluggar eða dyratóftir, mega vera 23 sentímetra þykkir ofan efsta lofts (þ. e. í þakhæð) og á næstu hæð þar fyrir neðan, en þykni úr því á hverri hæð í minsta lagi um $\frac{1}{100}$ hæðarinnar og ekki minna en 3 sentímetra, og í kjallara sjeu þeir ekki þynnri en 32 sentímetrar.

Gluggalausir gaflveggir mega vera 23 sentímetrar á þykkt bæði í þakhæð og tveim næstu hæðunum þar fyrir neðan, þykni þá um $\frac{1}{100}$ hæðarinnar og ekki minna en 3 sentímetra, en sje í kjallara ekki þynnri en 32 sentímetrar.

52

30. mars.

Gaflveggir skulu vandlega bundnir í þak- og gólfviði (sbr. 17. gr.) og studdir þakstól, ef þeir eru hærri en 4 metrar ofan efsta lofts.

- c. Byggingarnefnd getur leyft, að aðrir útveggir en hjer hafa taldir verið, sem studdir eru milli þverveggja úr sama efni og bera lítið eða ekkert annað en sinn eigin þunga, svo sem útveggir stigahúsa, megi vera að þykt jafnir gaflveggjum.
- d. Enginn útveggur má þó þynnri vera ofan jarðar en 23 sentimetrar nje í jörðu þynnri en 32 sentimetrar. Hins vegar getur byggingarnefnd leyft, að veggjarþrep undir gluggum en ofan gólfs sje alstaðar ofan kjallara 23 sentimetra þykk, þó að veggir sjeu aunnarsstaðar þykkri, ef innan þrepsins eru sett hitunarfæri eða skjólveggur. Í kjallara mega veggjarþrep undir gluggum ekki þynnri vera en 35 sentimetrar.
- e. Í íbúðar- og vinnuherbergjum, sem liggja að fleiri útveggjum en einum eða að þynnri útvegg en 32 sentimetra, skal innan við útveggi gjöra skjólvegg úr steini eða steypu — eða úr borðum, reyrvef og steinlímshúð eða steinlímshúð á trjerimum eða járnneti — eða úr borðum, og veggfóðri, — eða öðru efni, sem við á á hverjum stað og byggingarnefnd samþykkir. Loftrúm sje á milli útveggjar og skjólveggjar og ákveður byggingarnefnd breidd þess, og sje hún ekki minni en 4 sentimetrar.
- f. Útveggi úr steini eða steypu skal sljetta utan með sementshúð ofanjarðar og hafa vatnsvarnaefni í húðinni, eða verja þá á annan veg tryggilega gegn vætu utan að.
- g. Burðarveggir innanhúss sjeu í hverri hæð jafnir að þykt $\frac{1}{3}$ af samanlagðri þykt beggja hliðveggja þeirrar hæðar, eins og hún er ákveðin hjer að fram- an (staflíð a).

Ef burðarveggirnir eru tveir samhliða, skal hvor um sig vera að þykt jafn $\frac{2}{3}$ af þykt þess hliðveggjar, sem honum er næstur. Ef ekki er stigahús á milli þeirra eða breiðara bil en nemi $\frac{1}{5}$ af allri breidd hússins innanmáls, getur byggingarnefnd veitt nokkra ívilnun í þessu ákvæði.

Ef breiðara er milli samhliða burðarveggja en nemi $\frac{1}{3}$ af allri húsbreiddinni innanmáls, getur byggingarnefnd aukið þykt þeirra eftir því sem þörf krefur.

Þykt burðarveggja ofan efsta lofts ákveður byggingarnefnd í hvert skifti. Þó mega burðarveggir hvergi þynnri vera en 16 sentimetrar.

Ef burðarveggir hafa að dómi byggingarnefndar ónógan stuðning af þverveggjum, getur hún aukið þykt þeirra svo sem þörf krefur.

- h. Veggir stigahúsa, sem ekki eru burðarveggir nje tveir stigir liggja að, skulu í þakhæð og næstu hæð vera í minsta lagi 13 sentimetra þykkir og síðan ekki þynnri en 16 sentimetrar; þó sjeu þeir í kjallara að minsta kosti 3 sentimetrum þykkri en á næstu hæð fyrir ofan (sbr. 22. gr. 3.).
- i. Aðrir innveggir úr steini eða steypu, sem aðeins bera sinn eigin þunga, skulu í þakhæð og næstu tveim hæðum vera í minsta lagi 13 sentimetra þykkir, síðan 16 sentimetra, en þó í kjallara að minsta kosti 3 sentimetrum þykkri en á næstu hæð fyrir ofan.

Ef slíkir innveggir eru gjörðir úr timbri, skulu þeir milli íbúðarherbergja **52** (16. gr. 1. d.) vera tvíbyrtir, og auk þess með steinlímshúð báðum megin, 30. mars ef íbúð er á þrem hæðum í húsinu.

- j. Innveggi þá, sem um getur undir staflíð h og i, mega bitar á engan hátt skerða, fara í gegnum þá eða hvíla á þeim, þar sem þeir fara í gegnum bitalögin, og þar sem slíkur veggur endar að ofanverðu, skal eins að farið. Þó má þar einnig leggja bita ofan á slíkan vegg endilangan. Sama máli er að gegna þar sem slíkur veggur kemur að þakviðum. Einnig getur byggingarnefnd leyft að leggja bitaenda í stigapöllum í stigahússvegg.

Í stórum húsum — þar sem dýpt herbergja er yfir 5 metra eða hæðir yfir 3,5 metra — getur byggingarnefnd auðið þykt þessara veggja um 3 sentímetra, og eins þar sem á þá eru settar dyr mjög þjett eða mjög stórar, eða aðrar ríkar ástæður heimta.

- k. Samanlögð breidd glugga og dyratóttá má ekki í neinum vegg úr steini eða steypu nema meiru en $\frac{3}{5}$ hlutum af allri lengd veggjarins, engin einstök glugga- eða dyratótt breiðari vera en 1,70 metra og enginn veggjastöpull mjórri en nemi $\frac{1}{4}$ hl. af samanlagðri breidd beggja tóttanna báðum megin við hann, og ekki mjórri en 50 sentímetra. Yfir glugga- og dyratóttum sje veggir nægilega styrktir járnum.

Þó getur byggingarnefnd leyft, að gluggatóttir og dyra sje stærri eða taki meira veggjarrúm en hjer var sagt, gegn því að styrkleikur veggjanna sje þá á annan veg aukinn að því skapi.

- l. Byggingarnefnd ákveður, að hve miklu leyti hlaðnir veggir úr höggnum grásteiní, tígulsteiní eða öðrum steini megi hlíta sömu ákvæðum sem stensteypu-veggir.

Byggingarnefnd getur fyrirskipað meiri veggþyktir en ákveðnar eru í þessari grein, þar sem gerðar eru stórar veggbrúnir (gesims) utan á veggí, vegglægjur úr tré lagðar í veggí undir bitaenda eða annað gert, sem mjög eykur áreynslu á veggina, eða rýrir styrkleika þeirra.

Ef þykt veggjar er aukin á einhverri hæð, skal hún einnig aukin að því skapi þar fyrir neðan, ef byggingarnefnd telur þess þörf.

3. Ekki má múra eða steypa húsveggi eða undirstöður, ef frost er 2° C. eða meira.

16. gr.

1. Timbur, sem er notað til húsabyggingar, skal vera vandað og óskemt.
- a. Í timburhúsum, þar sem stafhæðin er alt að 3,00 metrum og herbergjadýptin alt að 4,50 metrum, mega stafir í útveggjum á efsta lofti og efri hæð eigi vera greunri en 4×4 þumlungar, á neðri hæð 4×5 þuml. og hornstafir 5×5 þuml. Sje hæðin meiri, alt að 4,00 metrum, og herbergjadýptin alt að 5,50 metrum, skal þykt stafanna út og inn aukin að minsta kosti um 1 þuml. Í stærri húsum ákveður byggingarnefnd gildleik stafanna.

52
30. mars

Byggingarnefnd má leyfa, að í smáum húsum, ekki yfir 70 fermetra að flatarmáli, sjeu stafir 4×4 þuml. bæði uppi og niðri.

Stafir sjeu ekki strjálí en svo, að eigi sje minna en einn stafur á hverjum um 1,25 metrum að metaltali í lengd veggjarins og ekki má lengra vera á milli þeirra neinstaðar en 1,50 metrar, nema byggingarnefnd veiti sjerstakt leyfi til.

Milli allra stafa sjeu spyrnur («lausholt») og í hverjum vegg eigi færri en tvær skorður («skástifur»). Þær hallist eigi minna en svo, að hallinn — mældur lárjett — nema sem svarar hálfri hæð skorðunnar.

Staflægjur og syllur sjeu á hvorugan veg grennri en stafir eru á þykt út og inn.

Í hliðveggjum þeim, sem bita bera, skal undir bitaenda leggja aurstokk á grunn, ekki grennri en stafir eru í veggnum eða 5×5 þuml. ef stafir eru gildari. Ofan á bitaenda komi undirstokkur, jafnbreiddur stöfum og eigi þynnri en $2\frac{1}{3}$ þuml. Niður undan stöfum skal fella trje á milli aurstokks og undirstokks. Stafi skal festa saman um hæðamót með sterkum járnklóm og reknagla í staflægjur. Milli klónna má vera alt að 2,50 metrum.

- b. Utan á grind íbúðarhúsa skal koma þil úr plægðum borðum, er sje að minsta kosti 1 þuml. þykk, og skal negla þau vandlega í alla stafi, skorður, spyrnur, aurstokka, bita, undirstokka, staflægjur og syllur.

Utan á þilið skal koma pappi og síðan bárujárn, en að minsta kosti $\frac{1}{2}$ þuml. þykkir listar milli járn og pappi. Bárujárn á veggjum má ekki þynnra vera en 26 B. W. G. Þó má má hafa þil í stað bárujárns á veggjum, er vita út að torgum eða öðrum auðum svæðum.

Innan á grindina skal koma pappi og plægt þil eða annað ekki lakara.

- c. Grind í burðarveggjum innanhúss skal í smáum húsum, með alt að 3 metra lofthæð og 4,50 metra herbergjadýpt, gera úr $3'' \times 4''$ viðum niðri og $3'' \times 3''$ viðum uppi. Sje hæð eða dýpt herbergja alt að 1 metra meiri, skulu grindarviðir ekki vera rýrari en $4'' \times 4''$ niðri og $3'' \times 4''$ uppi, en sje hæðin meiri eða herbergin dýpri getur byggingarnefnd krafist gildari viða. Að öðru leyti gilda sömu reglur um máttarviði sem í útveggjum.
- d. Aðrir timburveggir mega ekki, ef þeir eru milli íbúðarherbergja, vera lakari að gjörð en svo, að þil úr plægðum borðum sje hvorum megin og 3,2 sentim. þykkir renningar á milli. Jafnvænir skulu veggir vera, sem stigi liggur upp með, nema byggingarnefnd telji þörf á meiri styrkleika (sbr. og 22. gr. 3).
- e. Í útihúsum og skúrum, sem ekki eru hærri en 3 metrar frá undirstöðu, má gjöra grindina úr 3×3 þuml. trjám eða 2×4 þuml. plönkum (eða «batingum»).
- f. Í timburveggjum má samanlögð breidd glugga og dyra, mæld á milli stafa, ekki nemi meiru en $\frac{3}{5}$ hl. af allri lengd veggjarins, nema byggingarnefnd veiti sjerstakt leyfi til og segi þá fyrir um, hversu tryggja skuli veggnum nægan styrkleika.
- g. Nota má máttarviði með öðrum gildleika en til er tekið í þessari grein, ef samur er styrkleikinn eða meiri.

2. Kjallaraveggi timburhúsa skal gjöra úr sömu efnum og kjallaraveggi **52** steinhúsa. Þeir sjeu að þykt ekki undir 32 sentímetrum útveggir, og burðar-**30. mars** veggir innanhúss í lágum húsum, ekki stærri en 70 fermetrar að flatarmáli, 20 sentímetra þykkir, í stærri húsum ekki undir 23 sentímetrum.

17. gr.

1. Trjebitar í gólfum og loftum íbúðarherberja sjeu ekki strjállir en svo, að 95 sentímetrar sjeu á milli þeirra, mælt af miðju á miðju.

Þar sem mjlligólf er skulu trjebitar ekki grennri vera en 6 þuml. á hæð og 5 þuml. á breidd, þegar hafið er alt að 3,15 metrum, og aukast á hæðina um $\frac{1}{24}$ og á breiddina um $\frac{1}{48}$ af því, sem hafið vex þar fram yfir.

Þar sem ekki er milligólf, má styrkleikur bitanna vera $\frac{1}{10}$ minni en nú var ákveðið.

Styrkleikur trjebita stendur í beinu hlutfalli við breiddina og við hæðina margfaldaða með sjálfri sjer. Þegar hæðin er kölluð h og breiddin b , miðast styrkleikurinn því við útkomuna af $h \times h \times b$, sem venjulega er skrifað $h^2 b$. Tveir bitar eru því að eins jafn sterkir á sama hafi, að útkoman af $h^2 b$ sje jöfn fyrir báða.

Nota má bita með öðrum gildleik en hjer er ákveðin, ef styrkleikinn er samur eða meiri. Þó má hæð bita ekki vera meiri en tvöföld breidd þeirra, nema því að eins að bitarnir sjeu skorðaðir hver gegn öðrum með krossskorðum milli efri og neðri brúnar á víxl, og sjeu skorðurnar ekki grennri en 2×2 þuml.

2. Sje húsveggirnir gjörðir úr steini eða steypu, skal að minsta kosti þriðji hver biti festur við veggina í báða enda með sterkum járnakkerum. Gaffveggir úr steini eða steypu skulu og bundnir með járnakkerum á 3 metra millibili inn í bitalögin; skal hvert akkeri ná yfir að minsta kosti tvo bita og fest í þá báða.

3. Trjególf skal vera úr plægðum borðum, er sje að minsta kosti 3,2 sentím. þykk. Í loftum má ekki nota striga eða pappa neðan á bita í staðinn fyrir þiljur.

Milligólf skal vera, þar sem það er haft, úr borðum milli bitanna, þar ofan á að mista kosti 3 sentím. þykt lag af deiglumó, móhellu, steypu eða öðru efni, er ekki er lakara nje veldur óheilnæmi eða fúa.

18. gr.

Þök skulu svo gjörð að húsveggjum stafi engin hætta af þeim.

1. Sperrur og skammbitar mega ekki grennri vera en 4×4 þuml, þegar hafið er alt að 3,15 metrum. Hafið skal mæla á loftbitunum beint niður undan sperrum og skammbitum. Skulu viðir þessir gildna á hvern veg um $\frac{1}{24}$ af því sem hafið vex, fram yfir það sem áður greinir.

Bilið milli sperra, talið af miðju á miðju, má vera alt að 1,25 metra undir málm- og pappapökum, en alt að 0,95 metra undir hellu- og steinþökum.

52 Nota má máttarviði með öðrum gildleik en í grein þessari er ákveðið, ef 30. mars styrkleikinn er samur eða meiri.

2. Á sperrur skal leggja súð úr plægðum borðum, er ekki sju þynnri, en 2,5 sentimetrar, og þar yfir bárujárn ekki þynnra en 24 B. W. G., eða annað eldtrygt efni, sem brunamálalög leyfa.

3. Gafllveggir úr steini eða steypu skulu bundnir járnakkerum við þakviði.

4. Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, þegar um útihús er að ræða.

19. gr.

Gluggakarma og útidyra skal gjöra úr plönkum, er ekki sju þynnri en 2 þumlungar. Þeir skulu í steinveggjum roðnir karbólini, eða öðru efni ekki lakara, á þá hlið, er veit að steini eða steypu, og eins allir máttarviðir bæði í stein- og timburhúsum, sem að steypu liggja eða steini.

20. gr.

Íbúðarherbergi skulu ekki vera lægri undir loft en 2,50 metrar, gólfötur þeirra eigi minna en 6 fermetra og einn veggur útveggur með glugga á hjörum.

Loft- og kvistherbergi má hafa til íbúðar, þó að hæð þeirra undir loft sje eigi meiri en 2,20 metrar. Sje herbergið undir súð, skal meðalhæð þess eigi minni vera en 2,20 metrar yfir að minsta kosti — 4 fermetrum af gólfleti herbergisins. Hvergi mega veggir íbúðarherbergja lægri vera en 1,00 metri.

Í öllum þakherbergjum, sem í er búið, skal klætt þiljum og þar á pappa eða steinlímshúð innan á þakviði eins og á útveggi, eða öðru efni ekki lakara eða eldfimara en haft er á loft og veggi annarsstaðar í húsinu.

Hvert íbúðarherbergi skal vera hægt að hita.

21. gr.

1. Þar sem ekki er kjallari, skal íbúðarhúsum vera í minsta lagi 30 sentimetra hæð frá jörðu undir neðstu gólfviði og vindauga á undirstöðunni. Ef gróðrarmold er í hússtæðinu skal setja efst lag af mól eða öðrum hreinlegum ofaniburði, ekki þynnra en 10 sentimetra.

2. Kjallara má eigi nota til íbúðar, nema byggingarnefnd veiti með ráði hjeraðslæknis sjerstakt leyfi til þess, og gluggar viti út að óbygðu svæði eða götu ekki mjórri en 12,00 metra.

3. Um skipun íbúðarherbergja í kjallara skal gæta þess er hjer segir:

- a. Helmingur af rúmmáli hvers herbergis skal vera ofanjarðar.
- b. Glerflötur glugganna ofanjarðar sje eigi minni en nemi $\frac{1}{10}$ af gólfleti herbergisins.
- c. Gólf skal gjöra úr asfalti, sementi eða öðru álíka vatnsheldu efni, og sje trjególf þar ofaná.

- d. Gólfíð sje að minsta kosti 30 sentím. fyrir ofan hæsta stórstraumsflóð, og skal 52 þurka jarðveginn undir því með fráræslu, eftir fyrirmælum byggingarefndar, 30. mars svo að jarðvatn nái aldrei upp að gólfinu.
- e. Veggina skal verja raka svo sem fyrir er mælt í 14. gr.

22. gr.

1. Í öllum húsum skal vera frjáls gangur úr hverri íbúð og einstökum hlutum hennar að stiga, og báðum ef tveir eru, og frá hverjum stiga greiður útgangur ekki þrengri en stiginn.

Ef stigar eru hafðir hvor við hliðina á öðrum, skal vera heill veggur á milli þeirra, gjörður sem burðarveggur (15. gr. 2. g og 16. gr. 1. c) og ekki minna en tvær hurðir skrálæstar á leiðinni frá öðrum stiganum til hins.

2. Í steinhúsi alt að 90 fermetrum að flatarmáli eða timburhúsi alt að 70 ferm., þar sem ekki er íbúð á fleiri hæðum en tveimum, skal vera að minsta kosti einn stigi, forstigi, ekki mjórri en 0,85 metra, en sje húsið hærra, þá tveir stigar, forstigi 0,85 metra breiður og bakstigi 0,65 m. í minsta lagi.

Í stærri húsum, sem ekki hafa íbúð á fleiri hæðum en tveimur, má og duga einn stigi, forstigi, 0,90 metra breiður, ef húsið er steinhús og flatarmál þess ekki yfir 150 ferm., eða ef það er timburhús alt að 120 ferm., en sje húsið stærra um sig eða hærra skulu stigar vera tveir, forstigi 0,90 m. breiður, og bakstigi 0,70 m. breiður. Stigi að loftherbergjum, þar sem ekki er eldhús og ekki hafa fleiri en ein fjölskylda aðgang að, má vera 0,70 metra breiður.

Enginn stigi, sem veggir falla að á báðar hendur, má þó mjórri vera milli veggja en 0,90 m.

3. Í húsum, sem íbúð hafa á fleiri hæðum en tveimur, en eru svo litil um sig — vegna lóðarþrengsla eða annara svipaðra orsaka, — að tveir stigar mundu rýra mjög nothæfi þeirra, má byggingarnefnd leyfa að hafa að eins einn stiga, enda sje húsið ekki ótryggara gegn eldshættu en ráð er gjört fyrir í 12. gr. 3. a. Slikir stigar skulu gjörðir úr járnbentri steinsteypu og allir pallar sömuleiðis, og skulu veggir stigahússins, ef þeir bera stigann, hafa nauðsynlega þykt til þess, ekki undir 25 sentím.

4. Allir trjesticar skulu hafa steinlimshúð á baki.

Á öllum stigum skulu vera handrið, og skal stigum svo hagað, að nægileg birta og loft geti komist að þeim.

5. Bæði stigar og inngöngurið skulu vera svo gjörð, að hvert skref í þeim sje 60—65 sentímetra. Skref í stiga er samanlagt eitt framstig og tvöfalt uppstig. Framstig er þrepsbreidd lárjett milli brúna, mæld á ganglínu, er liggur í miðjum stiga og fylgir frammeið í jafnri fjarlægð og ekki fjær fremri brún hans en 0,50 metra. Uppstig er hæðin af þrepi á þrep. Framstig má aldrei vera mjórri en 14 sentím., í 0,85 metra breiðum forstigum ekki undir 18 sentím. og í öðrum forstigum og iungöguridum ekki mjórri en 20 sentímetrar. Stigagöt skula jafnan svo við, að gangrúm í þeim sje hvergi lægra en 1,90 metra.

Hverju íbúðarhúsi skulu fylgja hæfilega stór og mörg salerni, og má ekki setja þau annarsstaðar en byggingarnefnd samþykkir.

1. Um reykháfa gilda þær reglur er hjer greinir:

- a. Reykháfar skulu hlaðnir úr tígulsteini og steinlímdir eða gerðir úr sterkri steinsteypu. Skulu hliðar reykháfsins eigi þynnri vera en 12 sentím. og vidd hans innanmáls eigi minni en 23 sentím. að þvermáli.
- b. Þar sem reykháfur gengur gegnum bita og borð, sem lögð eru undir bita, skal hann vera járnklæddur hringinn í kring og eins þar sem hann gengur í gegnum þakið, og skal vera að minsta kosti 17 sentím. bil milli þeirra hliða hans, sem inn snúa, og viðanna. Ef reykháfurinn er ekki járnklæddur, skal bil þetta vera í minsta lagi 22 sentím., og skal þá múrað eða steyppt á milli reykháfs og víða. Ekki má þilja reykháfinn utan nje klæða hann borðum nje láta utan um hann veggfóður, sem límt er utan á lista.
- c. Reykháfur skal annað hvort hlaðinn frá grundvelli eða standa á steinhvelfingu eða á steinsteypnum bitum járnkotnum, milli tveggja steinveggja, en má eigi standa á trjebitum eða trjególfum. Reykháfar skulu ná 0,80 metra upp úr mæni hússins, en komi þeir upp úr þakhlíð, ákveður byggingarnefnd hæð þeirra í hvert sinn, en þó sje hún ekki minni en 1,00 metri.
- d. Á hverjum reykháf skulu vera nægilega mörg sópgöt, jafn víð reykháfnum, og traust járnhurð fyrir í járnnumgerð.
- e. Inn í 23 sm. víðan reykháf má eigi setja reykþípu frá fleiri eldstæðum en 8, og jafnan skal hafa járnkraga í reykháfnum utan um hverja þípu þannig gerðan, að þípan geti ekki ýst inn í reykháfinn.

Ef svo mikill reykur á að fara um reykháf, að þess má vænta að áliti byggingarnefndar, að þar af muni stafa óþægindi þeim til handa, er nærri búa, þá skal gera reykháfinn svo háan, sem byggingarnefnd telur nauðsynlegt.

2. Um ofna og eldavjelar gildir það er hjer segir:

- a. Ofna og eldavjelar má eigi setja nær timburvegg en svo að 21 sentím. sje á milli.
- b. Þípur frá ofnum og eldavjelum mega ekki koma nær trje en svo, að 21 sentím. sje í milli; þær skulu liggja inn í reykháf og mega ekki liggja um herbergi, þar sem eldfim efni eru geymd.
- c. Eldavjelar má setja á trjególf ef að minsta kosti 12 sm. eru frá gólfi upp að botni eldavjelarinnar og á milli tvö lög tígulsteina, hlaðin í bindingu og steinlímd, eða steypugólf jafnþykt, eða gólfíð er þakið járnþynnu eða öðru eldtraustu efni.
- d. Ofnar skulu standa á múruðum eða steypnum fæti eða á múr- — eða steypu- fylltum eða opnum járnfæti; sje rist í botni ofnsins, skal öskuskúffa vera í fætinum, og skal þá vera undir skúffunni járnþynna, er fyllir út í holið, 5 sentím. frá gólfi að minsta kosti.

- e. Þar sem ofnar eða eldavjelar standa á trjególfi, skal gólfíð fram undan eldstæðinu þakið óeldnæmu efni, járnþynnu eða öðru ekki lakara. Skal járnþynnann eða það, sem í hennar stað er notað, ná að minsta kosti 32 sentím. fram á gólfíð fyrir framan ofninn eða eldavjelina og ekki minna en 21 sm. út fyrir ofninn eða eldavjelina til hliðanna og að aftanverðu.
- f. Herbergi sem ætluð eru gufukötlum eða vatnskötlum til miðstöðvarhitunar, skulu hafa veggi og gólf úr steini eða steinsteypu og loft af sömu gerð, þó má í þess stað koma trjeloft með steinlimshúð neðan, ef ketillinn kemur ekki nærri loftinu en 1,25 m. Sjerstakt leyfi byggingarnefndar þarf til að setja miðstöðvarhitun í hús.
- g. Í trjesmiðavinnustofum og öðrum herberjum, þar sem unnið er að álika eldfimnum efnum eða fremur, skal klæða loftin járnþynnum eða öðru jafntryggu, sem byggingarnefnd samþykkir. Um eldstór á slíkum stöðum skal og jafnan farið að öllu eftir nánari fyrirmælum brunamálalaga, sem og í öllu öðru, er framanskráð ákvæði taka ekki yfir.

25. gr.

Sjerstakt leyfi byggingarnefndar þarf til að nota önnur byggingarefni, en þau, er nefnd eru í samþykkt þessari, og skal það að jafnaði veitt, ef reynsla er fyrir því, að hús úr þeim efnum sjeu jafn traust og þau, er hjer er gert ráð fyrir. Torfbæi og torfhús má eigi reisa annarsstar en þar sem byggingarnefnd leyfir.

26. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum frá 10 til 50 króna, og skal sekta bæði smið og eiganda, er hlut eiga að máli. Auk þess skal eigandi á sinn kostnað tafarlaust rífa niður það, sem kemur í bága við ákvæði samþyktarinnar, eða reglur þær, er nefndin setur. Ella skal það gert á hans kostnað.

27. gr.

Þyki byggingarnefnd samþykkt þessi ekki fullnægandi, skal henni heimilt að setja þær reglur, er hún telur nauðsynlegar. Þegar þær hafa náð staðfestingu stjórnarráðsins, hafa þær sama gildi og samþykkt þessi.

Framanskráð byggingarsamþykkt er sett samkvæmt lögum um byggingarsamþykktir 20. október 1905, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 30. mars 1916.

Einar Arnórsson.

Jón Hermannsson.